

Zas Latweefchu draugs.

1843. 14. Janwar.

2tra lappa.

J a u n a s s i n a s.

Is Pehterburges. Augsti zeenigs Keisers schebligā prahtā diwus bas, nīzas, pehrminderus un pagasta, wezzakus Widsemme, Mahrtinu Kruhmin Niskraukles draudse un Sibmanu Schnohre Krimmuldes draudse, ier apdahwinajis ar sudraba gohda-sihmehm, kas teem pee kruhts nehsamas un kam tee wahrdi uskalti: »Par to, ka darbojabs ustizzami.«

Is Rihtges. Widsemmes waldfchanas teesa ar sawadeem raksteem wiffahm polzei, teefahm ier pawehlejuse, lai katram puff, atstauka saldatam zeeti no Keisera puffes peekohdina, ka ne drihtstehs neds Keisera pascha, neds jebkahdas teefas preekschā, zittadi nahkt, ne kā ar sawu munduru apgehrbees.

S t a h s t s,

weena Zuhdu meita Englanderu^{ta}-semme kristigai tizzibai peegreesahs.

(Weidsama puffe.)

Kahdā beenā, Kad Maria gluschi us mirschanu gulleja, atfauze atkal winnas draudseni, to preileni. Ta atradde Mariu breefmigās sahpes mohzotees, un preilene redsedama, ka ar kristischanu, pehz kurras ta tik tohti kahroja, wairs ne warreja kawes tees, ta winnas mahti un mahtes, mahti usrunnaja, lai jel Mariu zaur kristibu usnemtu Jesus draudse, un ka ta jaw tizzoht eeksch Jesu Kristu. Maria patte arri sawu mahti gauschi luhdse, lai ta winnas luhgshanu, ko mirdama luhdsoht, paflaustu. Mahte fazzija, ka schi zaur to saweem augsteem raddeem, kas gudrakt ne kā schi jauna meitene eeksch tizzibas leetahm, sawu tauschu preekschā leelu kaunu padarritu. Maria dauds ne runnaja, bet to ween luhdse, lai ta taptu kristita eeksch ta wahrda, kurrām ta ustizzotees, un fazzija, ka schi ne warretu mees rīga nomirt, ja tai kristibu aistleegt; — schi ween gribboht sawa Pestitaja pawehleschanai paklaust, ka tad warretu fazzibt: »Kungs, lai nu tawa kalpone meerā aiseet!« — Wiffi, kas wehl tur bij, arri mahti luhdse, un nu firdi no behrna luhgshanas kuffinata un pahnemta, ta atbildeja: »Zehws ier muhsu preekschneeks; ja tas gribb, lai to tauj.« Zehws nu tappe luhges, lai Mariu patautu kristibt; bet

schis pa wissam ta ne gribbeja dsirdeht. Dakteris fazzija, ka ta wairs ilgi ne dsihwoschoht. Nu preilene tehwu luhdse gauschi, lai jel tuhlin nahktu fawas wahjas meitas apraudsicht un winnas pehdigas luhgshanas paklausicht. Ea arr' fazzija, ka Maria zaur swehtu Deewa wahrdu lassichanu, zaur Deewa luhgshanu pehz swehta garra apgaismoschanas effoht saklusi eeksch to Messiasu tizzeht, kurrea winnas tauta iddeenas gaidoht, un ka tas tas Pestitajs effoht, kas pahr mums zeetis, no kurrea wiffi praweeschi un itt femischki Esaijas sawa 53schâ nodalkâ runnajoht; tadeht ta tizzjoht, ka ta redsoht wiffu peepilditu pee Jesus no Nazaretes.

Kad tehws meitu apmekleja, fazzija ta: »Mihlajs tehws, es weenu leetu wehl no tewis luhgshu, — (apdohma, ka ta irr tawa mirdama behrna luhgshana!) ta ta pehdiga miblestiba, ko es no tewis ne kad wairs ne prassichu, mans tehws! — Tehws itt mihligi prassija: »Ko tad tu luhgfi, manna mihla meita?«

Maria. Tehws, ka tu palautu, lai es kristita taptu.

Tehws. Nè, Maria, to ne warru, tu effi Zuhds peedsimmusi, un tew kd Zuhdam jamirft.

Maria. Tehws, to es ne warru, es jaw tizzu eeksch Jesu Kristu. Es tizzu, ka Jesus tahs pafaules Pestitajs irr, un ka meh's bes winna pasustu.

Tehws. Maria! Ko tu par scho tizzibu behda? Tu effi usaudsinata Zuhdu-tizziba!

Maria. Nè, tehws, ta tizziba, pee kurreas lihds schim turrejamees, naw ta tizziba, ko Deewa wahrdu mahza, ta ne schlichsta wis muhsu firdis; bet nu es sinnu, ka Deews irr ja, peeluhds garrâ un pateesiba. Eas Messias irr atnahjis! Zums wisseem jatizz eeksch winna. Es passistu to. Eas irr manna weeniga zerriba. Tehws, ta irr manna pehdiga luhgshana, tawa mirdama behrna luhgshana! Es no nahwes ne bishstohs, jo mans augsti-teizams Pestitajs man irr nopelnijis grehku-peedohshanu.

Tehws atkal luhdse, lai apdohmajoht, ka wiffi raddi un passistami effoht Zuhdi, un lai ne atstahjoht fawas tizzibas. Maria atbild: »Nè, es fawas tizzibas ne esmu atstahjusi, bet tee nabbagi Zuhdi no tahs irr atstahjuschees. Ja tee fawus swehtus rakstus lassitu, tad tee gan atsihtu, ka Jesus irr tas apfoblichts Messias. Winsch isglahbi muhs no grehka. Winsch manni mannâs saphes tik laimigu un preezigu irr darrijis. Winsch preeksch mannis mirre. Ea irr tawa mirdama behrna luhgshana!«

Tehws atkal fazzija: »Bet ko gan tawa mahte fazzih's?« — Zebfchu gluschi nespehzigâ no saphem palikkusi, ta ta kd ar jaunu spehku atbildaja: »Mahte fazzija, ja tehws palaujoht, tad winna ar meeru; tehws! es luhdsu, paklausi mannu luhgshanu!« Tehws, firdi gauschi sagrausts, fazzija: »Apdohma, Maria, ja es tewi kristicht palautu, tad tewi tur apraktu, fur tawahm draudsenehm patiftu.« — »Tehws, par to es ma' behdaju, fur juhs scho nabbagu meesu nolikseet, kad ween manna dwehfele pee Jesus irr!«

Zebfchu winnas mahtes, mahte arri to ne gribbeja, lai ta kristita taptu, tad tomeht ta newarreja fawa behrna, behrna luhgshanahm pretti stahweht. Tahs winnu uswarreja.

Draudses mahjitajs lihds ar ohtu atnahze us kristischanu. Ne weens, kas pee winnas kristischanas bij klah't, ne warr to aismirft, ko tee fajutte; tee dsirdeja no

tahm atbildefchanahm, fo mahzitajam atbilbeja, fa wiinna gluschi bij itt ka nodes wufees Deewa scheplastibai; ne weens arri ne aismirfih's to, ka wiinna luhgdama fawas neredfigas azzis bij pazehlufi uf debbefim; un ta fawa Jehkaba Deewu wis ne peeluhdse par welti.

Tai deena preeksch mirfchanas ta wiffwairak par to gabdaja, fawu mihtu Pestitaju apleezinaht preeksch faweem mihtem wezzakeem un peederrigeem. Ap puffe deenu ta fawu mahti un mahtes mahti likke pee fewis luhgt, un tahs luhdse un pamazzija, lai tahs to Kungu Jesu meklejoht; tahm apleezinadama, fa bes wiinna ne kahda zitta pestifchana ne effoht, ka ne weens ne warr fwehts tapt, ja tas ne nahf pee Kristu, kas irr ta falihd'inafchana par muhsu grehkeem. Ta wehl faz; zija: »Wunsch irr tas, kas man to eepreezinafchanu irr dewis, fo taggad baudu.« Kad fazzija, fa wiffi warroht no grehkeem atgreestees, tad Maria atbilbeja: »Tas irr teefs; bet ta atgreeschana naw jakawe lihds muhsu nahwes; stundai; un ja ta atgreeschana irr pateefiga, tad meh's fajuttifim, fa mums weena Pestitaja wajaga. Bet tad meh's to Deewa scheplastibu nizzinajam, ja meh's fawu atgreeschanu paka wejiam, dohmadami, fa tas scheplastibas laiks wis ne beigfees. Deewa wahrbi fakka: »Taggad irr tas peenemmigs laiks, taggad irr ta pestifchanas deena.« Ak, mihta mahte! kad atsihtam, fa mums weena Pestitaja wajaga, ak, tad lai preezajamees, fa Deews til tohti to pasauli irr mihtejis, fa Wunsch fawu weenpeedsummuschu dehlu par mums irr nodewis. Muhsu uppuei bij preeksch'ihmes uf Kristu; tee ween bij ehnas to nahfoschu lectu. Kristus weenreis irr uppurehts, dauds lauschu grehkus atnemt, fur nu grehku peedohfchana irr, tur wairs ne irr uppuris par to grehku, teem, kas tizz eelsch Kristu Jesu. Ta tizziba uf scho Pestitaju irr ka preeksch, turramas, brunnas; — mannu grehku Wunsch ne peeminnehs; — zaur wiinna atsihtfchanu es esmu dabbujufi meeru; tadeht ka wiinna esmu atraddufi, tadeht es taggad esmu til fwehtiga. Mahte: »Mihta meita, meh's wiffi to tizzam, fa tu nahf'fi muhschiga dsihwofchana.« — Maria. Bet bes Jesus es ne nahfku debbefis; zaur wiinna ween meh's tohpam fwehti; meh's ween pee tehwu nahkam zaur to dehlu, kas feh'sch pee Deewa labbas rohkas un muhs aistahw. Jesus fewi par mums irr nodewees, fa tas muhs atpeftitu no wiffas netaifnibas. Ja meh's tizzam, fa mums Deewa raksti to zellu uf muhschigu dsihwofchana warr rahdih't, tad meh's arr' no teem mahzifimees, fa mums jaluhds, lai fwehtajs gars muhs apgaismo. Wunsch wiffus mahza: ja to luhdsam, meh's dabbujam scheplastibu uf scheplastibu, un Jesus mums dahwa fawu meeru zaur fwehtu garru; — Wunsch manni irr mahzifis un eepreezinajis, un stiprina mannas zeeschanas; — — tahs driht buhs pabeigtas. Es launuma ne bihtohs, jo tas Kungs irr ar manni!»

Pehz schahs runnafchanas ta gluschi bij nokuffufi un nogurrufi, un wiinnas mahfa nu lassija to stu nodalku no Jahwa parahd'ifchanas grahmatas preekscha; bet wiinnas mohdrigs gars tai ne lahwe klaufitees. Pee stas perschas ta atkal galwu pazehle un fazzija: »Manna mahte, tas lauwa no Luhda zilts irr Jesus Kristus.« Un pee stas perschas ta issauze: »Jesus irr tas Jeh's, kas par mums irr nokauts.«

Lee pehdigi wahrbi, fo Maria uf fawas mahtes mahtes fazzija, bija schee:

»Mihla mahte, tas Deewa meers, kas augstaks irr, ne kã wissu zilweku sapra-
schana, lai pafarga tawu sirdi un prahtu eeksch Deewa atsihschanas un mihlestibas
zaur muhsu Jesu Kristu!« — Tas »Amen«, ko ta wezza mahte issauze, Maria ta
kã apmeerinaja; tas bij tas pehdigajs wahrds, ko ta arr' no sawas mahtes-mahtes
dsirdeja, jo ta palikke arr' tik wahja, ka wairs ne warreja nahkt pee Marias gultas.

Pehz schahs farunnaschanas Maria preekuffusi eemigge un wissu deenu maf
ween runnaja: bet kad preilene wakkarã atkal pee winnas nahze, brisnejahs ta,
ar kahdu spehku Maria weenu wezzu feewu no Zuhdu tautas, kas to bij nahkusi
apmekleht, usrunnaja; ta fazzija: »Zums buhs pee Jesu atgreesstees, ja griibat sivehti
palikt; tam sawus grehkus suhdseht, ja grehku peedohschanu griibat dabbuht; eeksch
winna ween irr pestischana; jums buhs sivehtu garra luhgt, lai tas juhs apgaismo;
redseet, ka wiasch manni irr pahrelezinajis un man tik leelu preeku un meeru de-
wis mannã leelã mohkã. Zehschu juhs effat nabbaga feewa, tomehr tas Kungs
Jesus pahr juhsu dwehfeli tapat gabda, kã par kehniனி, kas us trohna fehsh;
Deems ne usluhko zilweku abrigu gihmi; weens zehsch ween preeksh wisseem irr
us muhschigu dsihwoschanu; augsti un semmi, baggati un nabbagi drihs stahwehs
preeksh winna teefas-kehshla, bet tur irr schehlastiba preeksh wisseem; to tee ween
ware dabbuht pee Jesus Kristus un ja tee tizz eeksch scho shehlastibu.«

Pehdigã nakti schi Jesus draudseene wehl dauds pahr Deewa wahrdeem run-
naja. Tee pehdigi wahrdi bij schee: »Mihla mahte, tee wahrdi Zahna ewange-
lluma grahmarã 20tã nodalkã 29tã perschã bij tee, eeksch kurveem es leelu eepree-
zinachanu dabbuju. Zohms bij natziige, un ne griibbeja tizzeht, kamehr tas Jesu
ne buhtu redsejis; bet Jesus us to fakka: Swehtigi irr tee, kas ne reds un to-
mehr tizz.« Es daudseis schohs wahrds pahrdohmaju; es wehl ne biju sivehta;
daudseis es gauschi Deewu luhdsu, ka es arr' warretu Deewa prahtam tizzeht,
un redsi, mahte, es tappu sivehta, es atsinnu, ka Jesus arr' irr mans Pestit-
tajs.« — Sawu Pestitaju us sawas mitschanas gultas tã preeksh wisseem aplee-
zinajusi, Maria no rihta pulksten' ofschõs sawu atpestitu dwehfeli nodewe sawa Kunga
un Pestitaja rohã.

Mihli draugi! jik mihligi un ar kahdu stipru balsi schis stahsts wezzas, un
jaunas-derribas Israetam ussawz: »Meklejeet rakstõs!« — »Luhdseet Deewu bes
mittefchanas!« — »Swehtigi irr tee, kas ne reds, un tomehr tizz!« — »Bet ja
juhs tizzat, tad juhs redsefseet to Deewa gohdibu.«

Bet jik stipri schis stahsts arri sawz, lai tahs jaunas-derribas Israels tam wez-
zam Israetam to preezas mahzibu pasluddina, un ikkarris kristigs zilweks tik labb
tam ohtram, kã Zuhdam, sawu Pestitaju apleezina.

Mehs luhdsam: Kungs, ustaifi sawu Zianu!

P.—p.—

(Amã un Ztrai lappai irr pawaddõs no weffela bohgena, fur atrohahs I. Derrigas
mahzibas pahr to stahstu, kã Zahseps sawus brahlus Egiptes semmẽ usnehmis; II. Dsih-
woschanas gudriba. Pirma dahwana; un III. Pirma un ohtra jautaschana.)

Latweeschu drauga

pee № 1 un 2.

7 un 14 Janwar 1843.

Derrigas mahzibas par Jahsepa stahsteem.

Rā Jahseps sawus brahlus Egiptes-semmē usnehmis.

(Stattees Latw. dr. paw. 1842. № 39 un 40; 41 un 42; 45 un 46; 47 un 48.)

Egiptes-semmē, kā Latw. dr. pawaddomī pee Nr. 47 un 48 lassijam, labbiba sabke peetruhkt un tee septini tukšchi gaddi bija arriđsan Kanaāna semmi aisnehmuschi. Tād Jēpkabs sadirdejis, kā Egiptes-semmē labbibu warroht dabbuht pirke, fuhtija sawus deklus us turren, bes ween Benjaminu, labbibu sagahdāht. Schodeen apzerrefim

Rā Jahseps sawus brahlus Egiptes-semmē usnehmis.

Deews, tas Kungs, lai mums ne dohd redseht, kas Jēpkabam bija japeedshwo paschā wezzumā! Deews to jaw daschafhrtigi bija peemellejis, un nu winsch tam usleek tahdu tukšchibu un nabbadsibu, ka ir deenischka māisite peetruhkt, ka ne ween winnam, bet wiffai Kanaāna semmei leels bads usnahze, — tai semmei, no kurvas Mohsus pehz fazzija: ka tanni peens un meddus tekk, ka ta Kunga azzis bes mitteschanas us to Kattahs, no gabda eefahkuma lihds gabda gallam.

Scheit redsam: ja tas Kungs sawu scheplastibu atrauj, tad ne weena semme tik trekna un tik augliga, ka ir winnai bads ne warretu usnahkt; un ja tas Kungs sawu rihksti pahr kahdu semmi laisch, tad schi ne ween tohs besdeewigus, bet arriđsan tohs deewabihstigus schāusta. Rā Deews sawu fauli leek spihdeht pahr labbeem un pahr tauneem, un leetu lihht pahr labbeem un tauneem, tā patt arri Deews sehrgas un flimmibas, baddu un truhkumu peefuhta wiffeem weenadi, tik labbi teem, kas Deewu bihstahs, kā teem, kas no ta Kunga atahpuschees, scheem par fohdu, winneem par tizzibas pahrbaudischanu.

Kanaāna semme bija tik wiffai augliga semme; ta bija teikta un daudsinata sawas plnibas labbad. Muhsu tehwu semmite, Kursemmite un Widsemmite Kanaāna semmei gan ne warr lihdsinatees klahht, bet tak arri winnu deenās fazzija semmi, kur selta un sudraba wahrpas us laukeem augohht. Arri pahr muhsu semmi Deews suhtijis mehru un tukšchus gaddus un badda laikus, un wehl schim brishscham dauds dshwo, kas sawas mahjas no tehwu tehweem dsirdejuschchi apshmetas ar to wahrdū: pohschu weeta. Zil dauds wehl schim brishscham proht atminnetees, behrnu deenās dsirdejuschchi: kad mans rehws tai weeta usmetahs, tad pohschas ween bijuschas. — Wiffu klajumu, wiffu plazzi, flawehts Deews, muhsu deenās bads naw aisnehmis, bet ween un ohtrās mahjās; ween un ohtrā pagastā bads ir schim brishscham wehl usmetahs. Tschwam un mahpei bija ehst un pahschtees, bija tik dauds, ka few un behrninaus un lohpihus mirtinahht, te usnahze nabbadsiba, kā apbrunnohhts wihrs, un atnehme wiffu,

ir beidsamu graudu no apzirkna, un bija jalaish, bija jadsenn behrini misti no ligsdas ahrâ, lai fteen pa pasauli, maisiti mekletees. Zehkabs sinnaja, us kurren wusch sawus dehus laish; lai arri labbiba tam ne bija, tak tik dauds tam bija, ka labbibu pirkt, bet taggad — zif dascham teshwam ja-islaisch behrnus par pasauli, un labbi, ja irr kahds luppats, teem apsegt plikkas meesas. Kad nauda irr kabbatâ, kad nauda irr behrneem, eelikt kullê eekschâ (kur tak nauda irr pasawles Deews), — ir tad firds luhst un truhst wezakeem, no behrineem misleem schirtees un tohs islaist no ligsdas ahrâ, ne wehl, kad zitta palihdsiba naw lihds doht us zekku, kâ lihdsheetigas affaras. Pateesi, tahs irr warren leelas behdas, ko Deews wezakeem usleek, kad teshwa un mahtes ajs teem behrneem ne warr lihds eet pa zekku, kad winni ne warr lihds, ar behrneem lihgsmotees un lihds ar behrneem nofkumtees. Zif ta labbad warren tohti apgrehkojabs, kas sawu maises behrnu speersch, kas to ne apgahda, kas tam pahri darra. — Zif dasch bahrinisch, zif dasch maises behrns, ko wezaki — no tahsas weetas, badda un truhkuma labbad — pee fainneekeem, pee kungeem irr eedewuschi ir gruhâ Egipces kalposchanâ! Sohlija wehderu, sohlija drahnas luppatu doht, un nabhadinam irr jaraud ta labb, ka naw ko pa ehstees, ka naw ne kahds apwills, ar ko glahbtees prett nakts aukstumu, ar ko fargatees prett leetu un wehju. Un kad tahds behrns ko nepareisi darra, — kuesch tad irr bes pahrfattischanahs un bes grehkeem? — tad to lemno un lahbd, tad to fitt un kauj, ittin kâ winna ahdat ne kahds speekis ne freetu zauri, un ittin kâ winna affinis, kas fteen par meesu meesai, ne suhrsteru. — Kahdâ draudse muhsu mallâ schai pawaffari kahda meitina no demia padefmits gaddeem eekrehjusi mescha eekschâ un no behdahm pahruemta — klau faittes labbi! — panehme nasi un eegreeschs riklê eekschâ un gribbeja sewim dishwibu atnemt. — Ar ahrstu paligu winnu isdseedeja, un kad nahje mahzitaja preekschâ, un tas winnu wajaja, ka labb to darrijusi, tad winna sahka raudahr ar leelu raudaschanu un fazzija tâ: ak! mistais mahzitajs, kad juhs buhtu sinnauschi mannu gruhstumu un leezineeki bijuschi mannahm mohkahm! Ar neganteem wahrdeem fainneeze mannis lemnoja rihtôs un wakkarôs; es warreju sawu darbu darribt, kâ darridama, lemnofchanas bija ar weenu manna alga; tad atkal manni fitee ittin par nepateesi. Un kad nu to meitina, kam no raudaschanas azzis tumshas palikuschas, atkal jautaja: behrns! tad tu fainneezei spihtedams, pats sawu dwehfeli nobohd wellam? Woi tad Deewa wahrdu ne mahki? woi tad ne warreit sawu dseefinu grahmatu usschirt un ar Deewa wahrdinu arspirdsinatees? — tad winna atbildēja: kas tad mannis mahzija! Mannim jau wiss rakts irr weenadi melns preeksch azzim. Un kad mahzitajs jautaja: woi tad tewi hasnizâ ne wedde, woi tad no mannas muttes ne effi dsirdejis, ka tas maitatajs, kas sewis pats nomalta, tas wissuleelafajs grehziueks irr preeksch ta Kunga azzim? — tad winna atkal fazzija raudadama: ak! kas tad mannis us Deewa nammu wedde! — Tawu besdeewibu, un tawu zeetfirdibu! Us ko tad tu nemmi maises behrnu? Woi us to, sawas dusmas pee winna islaist? Woi us to, barrotees ar zitta affinin un affarahm? Woi us to, tam prahtu un sapraschanu ar lauschchanu no galwas isdshit un

isofant, lat wifsch breefmigâ nahwê preeksch tawahm azzim aiseet pahkâ? Ja tu
 wifsch kauj un fit un lahdi, tapeh; ka wifsch tawu sohfi un tawu zuhku un altu
 ne nokohpi; woi tad Deews gan fnauidih; woi tad Deews to gan wehrâ ne lifs,
 ja tu tam ir dwehfeldi ne nokohpi un ne apgadaji? To leelaku mantu, kas zil-
 weklam ir, Deewa fwehtu wahrdu tu wifscham tihfchi atrauji! — Ja schim mei-
 tihfchim ir gruhts un gaefch muhsch ja nodihwo schinni pafaulê, ja tam ir ja
 nies tawu lahstu un wifscham maszizibas rehti lihds kappu weetas pee fakla, ja wif-
 scham ar tumfchahm azzim ir ja eet tumfch zelch lihds tumfchai bedrei kappens,
 tad tu ne palikfi nepeemelchts un nesohdichts no ta Kunga, — no ta Kunga,
 kas fakla: ko juhs tam wifscham masakajam starp manneem brahteem effat darrijufchi,
 to juhs mannim effat darrijufchi. Ar kahdu mehru tu zittam mehro, ar to paschu
 mehru Deews tewim mehrohs prettim. Zeb atkal, ja ta atraitne nabbadite,
 kam bes galwineeka tik gruhti, maisiti pelnitees, kam zitta manta naw behrneem
 eedoh; lihds, ka tehwa un mahtes gohdigu wahrdu, — ja ta sawu behrnu, sawu
 meitnu zelaisch pee tewim dshwoht, buht appafsch tawa pajumta, un tu wifscham
 gohdu ne farga, un tu — turprettim lihds us to palihdsi, ka wifscham sawu mesfu
 nodohd dedsigai meefas fahribai, nodohd kaunam un apfmeeklim un sawu dwehfeldi
 nodohd firdehsteem, nodohd leelahm zeechanahm un mohkahn, woi tu tad nesoh-
 dichts no ta Kunga gan palikfi? no ta Kunga, kas fakla: ka preeksch wifscham azzim
 ta tumfcha newald tumfcha, ka wifscham ir tik patt gaischa, ka ta gaisma? — Wai!
 wai! es faklu: wai tam, kas kahdam behnam tihfchi pahri darra! kas to, kam ir
 schelhtas drehbes, ar dubteem apmehta, kas ta behrna dwehfeldi ne uskohpi, kas
 wifscham mahja ne us labbu, bet us taunu, tam buhtu labbaki, ka taghs ne buhtu
 dshimmis. Zesus no tahda fakla: Tam buhtu labbaki, ka tam dshirnu almins ap
 faklu buhtu pakahrts, un ka to aplihzina juheâ wifscham fakla weeta.
 Zehkabs schihs behdas wehl ne bija redsejis, sawu behrus no tewim islaist;
 babs ir wifscham speede, tohs fuhtht us Egiptes semmi, us to weetu, fur zur Zah-
 sepa gudru padohmu bija pilnds un fwehtirds gaddos labbiba pa pilnam sakrahta.
 Un us Egiptes semmi nonahkufchus, tohs wedde Zahsepa preekschâ un Zehkaba dehli
 flannijahs preeksch wifscham ar waigu pee semmes. Zahseps jaw trishpadfmits gad-
 bus no teem bija bijis noht. Kad tee brahti Zahsepu Ismaeliteeru kuptischeem pah-
 bewe, tad Zahseps bija jauneklis no septinpadsmits gaddeem. Taggad wifscham jaw
 bija pahri par trishdefmits gaddeem, tam bija feewa un behrni; wifscham bija war-
 rens wifsch, brauze ar ta Ehnina ratteem, tad nu tee brahti wifscham ne pasinne.
 Tee brahti bija ar weenu weeglâs deenâs pee sawa tehwa palikufchi, tee ne sin-
 naja, kas tas ir: zitta fwefcha lunga maisi ehst, tee ne sinnaja, kas tas ir: buht
 weentullis starp fwefcheem laudim. Ja labb no wifscham prahta un wifscham galwas
 Zahsepa feija un wifscham waigs pa wifscham bija isgahjis. Pee Zahsepa bija sawadi.
 Wifscham jaunifsch nahze pee fwefcheem laudim. Ne weens ne bija, kam wifscham fa-
 was behdas buhtu warrejis iskrattit, kas ar wifscham buhtu preezajees un ar wifscham
 buhtu raudajis labbâ un taunâ deenâ, ta labbad wifscham ne bij no prahta mihta
 tehwa waigs isgahjis, nedf arri wifscham bija peemirfis sawu brahtu waigu. Ja

labb Záhseps sawus bráhtus tuhdat pásinne, un tam schahwahs práhtá tee sapni, fo wínsch no kuhlfcheem bija sapnojis.

Zits — Záhsepa weetà buhdams — un sawus bráhtus pásinnis, buhtu faturuhjees, sabihjees, ne buhtu samannijis, fo darríht, bet Záhsepam bija deewabihjiga sírds, ta labb tam bija gudés padohms pee rofkas. Wínsch lífkahs saweem bráhtleem swesch, un teem fazzija: Juh's ne effat nahkuschi maissi pirkt, juh's effat ísluhki, juh's effat nahkuschi apluhkóht, kur tai semmei warr peektubt klaht. Un kad wínni atbildeja: Meh's wíffi effam weena wíbra dehli, meh's effam ustizzami, rawi kalpi ne ír usluhki, kad wínni Záhsepam stáhstija, ka tee effóhts no Kanaána semmes, kur wínnu masakajs bráhtis pee tehwa effóhts palizzis, tad Záhseps taf palikke pee sawa wahrda: juh's effat ísluhki. Un schis wahrds bija bailligs wahrds, jo ísluhkus mehds ar kauschanu nokaut, ja tohs fakere.

Záhseps líffe Zehkaba desmíts deplus fáfet, zeetumá eemest un tohs tríhs deenas kohpá zeeti turreht, un treschá deená wínsch us teem fazzija: Ja juh's ustizzami effat, tad lai weenu no juh'su bráhtleem faista juh'su zeetuma nammá, un juh's eita un páhrweddeet to labbibu, un atweddeet schurp sawu masakú bráhtli, tad redsefim, woi juh'su wahrdsus taifnus atráddih's.

Tad tee weens us ohtru fazzija: Pateesi, meh's to effam noseeguschí prett muhsu bráhtli, eeksch ta, ka meh's wínná dwehfeles behdas redsejam, kad wínsch no mums schéhlástibas luhdsahs, bet meh's ne klaufijam; tadeht schíhs behdas páhr mums nahk. Un Rubens us teem fazzija: Woi es jums to ne esnu fazzijis: ne apgrehkójatees prett to behrnu, un juh's ne klaufijat, un nu, redsi, tohp arridsan wínná affins mekkeh's. — Záhseps schohs wahrdsus dírdjeis, nowehsahs un raudaja.

Samanni scheitan, míhtajs lassitajs, zil pateesigi tee Deewa wahrds, fo tas Apustuls Pahwils raksta: Ne atreebjeetees páfchi, míhtli, bet dohdat weetu tai Deewa dusmibat. Jo ír rakstíhts: Man peederr ta atreebschana. Es atmakfashu, falka tas Rungs! Tad nu, ja taws eenaidneeks ír ísfalzis, ehdi to; ja wínsch ír ísfláhpis, dírdint to. Jo to darrídams, tu kwehlainas ohgles uslíkfi us wínná galwu.

Zehkaba dehli to negantigu darbu Kanaána semmê, próhti: ka tee sawu bráhtli eemette bedrê eekschá, to nokaut, un ka tee to páfchu swescheem Ismaélíteeru kupscheem bija páhrdewuschí, scho negantu darbu tee bija darríjuschí, bes ka zits schim flepkawu darbam buhtu leezíneeks bijis, ka tik ween wínni páfchi un Deews. Un

kad tee mahjás páhrnahkuschi, sawu wezzu tehwu peemíhle un apmelloja, fazzídami: ka nífn's swehrs Záhsepú saplohjíis, tad ne weens ne warreja zeltees, kas teem buhtu warrejis mutti aísbahst, fazzídams: tee ír breefmígi mellí, fo juh's tehwan

neffat preekschá. — Bet redsi, Deewa ta Runga ags un Deewa ta Runga aufs bija Záhsepam par leezíneeku; Deews sínnaja, zil negantigi tee Záhsepam bija páhrídarríjuschí; Deews to bija wehrá lizzis un pee fewim fazzijis: es peemekleschu, es atmakfashu sawá laiká. Un Deews, tas Rungs, wehl schim bríhscham tá darra un wínsch tá darríhs muhschígi. Wínsch weddih's pee gáifmas jekkurra katra zil weka grehkus. Wínsch usleek teem wíffeem, kas ne dabboh'n us weetu atreebschanu, kwehlainas ohgles us galwu; un lai arri dascham beesa ahda, taf pa laikam tabs

fahpes iseet zauri un pahremm wiffzauri meef' un dwehfeldi. Grehks, ko Ranaana
 semmê darra, par to ja-atbild, par to rihfste usnahf Egiptes semmê; grehks, ko
 jaunâs deenâs darra, par to usnahf ta Kunga rihfste brihscham paschâ wezzuma
 gallâ. — Kad Zafsepa brahti buhtu sinnajuschî, — falki: tas Kungs, kas Waraüm
 irr pee labbu rohku, tas irr muhsu brahlis, tad ne buhtu ko brihnotees, ka teem
 schai brihdi tas grehks firdi nospeesch, ko tee pee sawa brahta darrijuschî, bet wiäni
 to jaw ne sinnaja, tad taf brihnumâ, ka pehz tik dauds gaddeem schis grehks teem
 prahtâ schaujabs! Naw ne kahds brihnumâ, mihtais loffitajs! Deewam irr wai-
 rak, kâ weena rihfste un wairak kâ weena pahrmahzschana, ar ko wiänsch to zil-
 weku peemele un pahrmahza, kas wiäna bauslibu rihfchi par galwu laisch pahri!
 Debbes un semme tam Kungam peederr, un wiänsch no debbes un semmes zeff
 sohda-engetus augscham, to grehziueku peemeleht. Ja tu effi kahdu rihfchu grehku
 padarrjis, ja wiänsch gaddeem un atkal gaddeem buhtu fluffu palizzis, ne dohma
 — luhdsams — ne dohma: nu ne kaitehs ne neeka, nu paliks fluffu! Ne, tahs
 waidas eeksch tawahm aufim fluffu ne paliks, ar ko zits par tew irr waidesjs;
 tahs affaras tawâ preekschâ ne isfiks, ar ko zits par tew irr raudajis. Un ja tu
 falki: kur tas stahw rakstihis, ka tã irr; tad es atbildu: Tas stahw rakstihis eeksch
 swehtas bihbeles dauds weetas. Zjabs mahja: To besdeewigu gaisma isdüffihis un
 wiänu ugguns dsirkstele ne spihdehs. See zelli wiäna warras taps schauri, un
 wiäna padohms wiänu apgahubs. Balliba wiänu wiffapfahet istrubzinabs, — un
 bohjâ-eeschana buhs gattawa pee wiäna fahneem. Un Dahwids mahja: Deews
 irr tairus sohgis un weens Deews, kas ikdeenâs draude. Ja kas ne grihb at-
 greestees, tad wiänsch sawu stohpu irr uswilzjs un fataisjjs un irr sawu sohbi-
 trinnis. Un irr preeksch wiäna nahwigus eerohschus fataisjjs un irr sawas bul-
 tas deggoshas darrjis. Ja besdeewiga nelaima atgreesifees us wiäna galwu, un
 wiäna warras darbs nomettifees us wiäna galwas wirsu. Arri zilweku dsihwo-
 schana mahja, ka teem besdeewigeem meers newaid. Zif dasch irr gaddeem fa-
 wus blehdigus darbus flehps un irr tizzis pee mantas un pilnigas dsihwoschanas,
 pee gohda un labbas flawas pee zilwekeem, un taf — sawâ laikâ tas grehku-
 parrads tã wiäna firdi nospeede, ka wiänsch to wairs ne warreja panest un wiänsch
 dohmaja: labbak' no zilwekeem zeest, ne kâ, kad pats Deews schaufta, un wiänsch
 irr gahjis pee teefahm un pats irr isteizis sawus grehkus. Zif dasch pehz neeka,
 pehz masas sahdsibas zeetumâ eenahjis un nahjis pee sohda, un sawu sohdu dab-
 bujis, ne ween isteize to leetu, par ko wiänu sohdiä, bet wiänsch arri usnehmahs
 tã fazziht: Kad jaw mannim jazeesch irr, tad es arri labbak' ne neeka ne grihbu
 nosleht un grihbu wiffu flaidri isfazziht. Un wiänsch peenehme tahdas leetas flahf,
 kur ne buht tas sohgis, jeb teefas spreedejs tahs ne warreja useet un arrast;
 grehku, ko wiänsch zittâ semmê, zittâ weetâ, preeksch tik un tik gaddeem darrjis,
 wiänsch isteiz un isstahfta. Un kâ labb tã darra? — Dabbohn jelle gudru firdi,
 un mahzees, wiänsch ta labb to darra, lai wiäna firds zaur tam dabbohn meeru,
 laid tai naw tik grubti jazeesch. — Blehdigs un melschligs wahrds, ko runna, tas
 weeglu firdi ne darra. Sakkamajs wahrds jaw mahja: Melleem ihfas kahjas.

Melkula apfegs ahtri nobilist un ne dohd patwehrrumu prett wehju un leetu. Bet kas pateesibu runna, tas dabbohn weeglu firbt, tam grehku nastä zaur tam no firbs nowellahs.

Ea labb tas, kam irr ja eet geuhä sohda eekschä, fawu grehku ne flehpi, un isfacka ir to grehku, par to teefas wihri ne prassa, laf par to atbild. Winsch samanna un noproht: es tik dauds zeetischu, man tik dauds fahpes darris — tik patt, kas man no tam atlehks, tak es meerigu firbt par to ne dabbuschu! Tad nu winsch paleek gudrs un isfacka augstai teefai un isfacka waldischanai wissu fawu grehku. Winsch to isteiz waldischanai, ka Deewa fullainim, ne no winnas, bet no Deewa zaur tam grehku, peedohschanu islubgtees.

Mahzees schein, mihtajs zilweks, fawus grehkus ne flehpt. Ko palihds kungam un usraugam un saimneekam, tehnam un mahrei, wihram un seewai, brahlim un mahsai grehku noslehpt, Deewam tak to ne noslehpt. Tewim warr weektees un gudri isdohrees, wissus zilwekus, ir paschu mahjitaju ta peewilt un peekrahpt, ka winsch tewi facka tainu ar wahrdeem ir paschä Deewa namina. Ja effi blehds un melkulis preeksch ta Kunga tawa Deewa, ko tas wiss tewim warr palihdseht? Bet ja to flaidru tainibu isfacki, un tewim leelaku sohdu usleek, ne ka dohmaji pelnisis, tad atgahdajees: ka meefas zeeshanas naw ne kas, prett dwehseles behdahn. Ja taws kungs, taws maifes-dewejs ir masas apwainoschanahs geuhpi pee tewim sohda, ja winsch tewis lemno, lahd, fitt, tad tak schis fahpes naw paleekamas fahpes; bet ja Deewa lahsti us tawu galwu usmettahs, tad tahs buhs paleekamas fahpes un geuhpas zeeshanas. Kad Deews taunu prahtu prett mums turr, to ne warr panest. Un ja tu arri paschu wellu nemm par beedri beidsama zihnischana, kad tu zihnisees ar nahwes engeli, kad schis fahks tawus kaulus laust, tad tew irr japaleek appatsch Deewa bauhtu lahstrem. Kas pats apsuhsahs, tas kluhs tainnohts preeksch Deewa, bet kas pats tainnojahs, ta tainniba ne pastahwehs preeksch ta Kunga. Ea labb Jesus Sibraks mahja: Ne runna ne ko prett pateesibu, bet atsihsti labbak ar gohdu, kad tu kahdu aplamu leetu effi darrisis. Ne turr par taunu tawus grehkus isfuhdseht, un ne straujees prett straujes. Lihds par nahwei zihnisees par to pateesibu, tad Deews tas Kungs arri par tewim karrofees.

Jehkaba depli to pateesibu bija flehpuschi, ta labb firbs pahrmeschanahts teem usnahf pee jebkurras karras peemekleschanas.

Mehs pirmit fazzizam: Kas pats apsuhsahs, to zits ne fuhds, un kas pats pasemmojahs, to Deews ne pasemmo, bet ka tad schein Deews Jabschepam waku lau, fawadi darris? Lai arri Jabschepa brahti schein pascham Jabschepam fawus grehkus ne isfuhdseja, tak Jabscheps winnu wallogu sapratte; ka labb tad winsch teem ne peedohd, turprettim teem leelus firdehstus darra? To Jabscheps ne darrisa no atreebiga prahta. So ka jaw jitta lappina lassiam, Jabschepam atreebtigs prahts ne bija. Ja winsch buhtu gribbesis atreebtees, tad winsch jaw ne buhtu — to brahtu wallogu sapratris, nowehrsees un raudajis. Jabscheps to darrisa ta labb, ka winsch to brahtu leezibai, prohti: ka wezzajs Jehkabs un Benjamins dsihwojoht — ne tizzeja, un ka winsch to brahtu tizzeja un mihslestibu gribbeja pahrbaudihp. — Jabscheps

tad nu liffe Sibmani preefsch wiinu azim fafiet un zeetumâ eewest, un pawehleja wiinu naudu teem jiteem dewweem brachtem kattram fleppeni maifôs eelift eekfchâ. Kad schee us zekku sawus ehsefus barroja, tad ikweens sawu naudu maiffa wirfs gallâ atradde un wiini pahrbihjâhs un fazzija weens ohttram: Kas tas irr, ko Deews mums irr darrijis? Scheit atkal redsam: tas besdeewigais, tas, kas kahdu leelu grehku paharriis un noslehois, tas baiojahs un drebb pee jebkattrâ notiffkuma, kas tam negaldihis usbrukt, jinnadams jeb baiddamees: lai Deews wiinam to ne greefch us taunu; bet kas Deewu bihstahs, tas irr drohfsch, tai rizzibâ, ka Deews tam wiffu greefhs par labbu.

Mahjâs pahrnahlfufchi un rehwan wiffu isstahstijufchi, kas teem Egiptes semmê notizzees, un ka tee sawu naudu wiffi maifôs mustulôs fafietu arraddufchi, wezjais Zehkabs fahke brehkt un raudah: Juh's mannim mannus behrnus panemmar, Zehsepa wais newaid, un Sibmana wais newaid, un nu juh's nemfeet Benjaminu, wiffas schahs lectas wirs mannim istekk. Tad Rubens abbus sawus dehlus Zehkabam sohljahs kiplâ likr, fazzidams: ja es Benjaminu tew ne weddu atpakkat, tad nokauj abbus mannus dehlus. Bet Zehkabs atbildesa: Mannam dehlam ne buhs ar jums noseet, jo wiina brahlis irr nomirris, un Benjamin's weens pars aalizzees, — ja arri schim kahda liksta us zekku useet, tad juh's mannus mattus ar leeleem firdehsteem bedrê noweddiseet.

Ja nu usnemmar atkal to jautaschanu, ar ko sawu mahzibu schodeen eefah, kam, prohti: ka Zehseps sawus brachtus Egiptes semmê fanehmis, tad atbildam: ar mihlestibu, bet ar faprattegu un gudru mihlestibu. Winsch papreefschu gahdaja jaur likst un behdahn teem brachtem praht un firdi us Deewu pazelt, tad winsch teem peedewe, — ka pehz? to dabbufim dsirdeht!

Deews, tas Rungs, laid mums dohd tahdu prahtu, sawam tuwakam ne darriht rihfschi pahri, bet kureâ deenâ to effam darrijufchi, — tad lai winsch mums eedohd spehku, sawu grehku ne slehpt, bet to eekfch firds-weenteesibas un firds-pateesibas isfuhdseht un apleezinah; tad, ja arri ne ikreis pee zilwekeem, tak tees scham pee Deewa grehku peedohfschanu dabbufim. Amen. **W. P.**

Dsihwo-fchanas gudriha.

Pirma dahwana.

S a h t i b a. Effi fahrigs, ka tu arween paleez sawa augstakâ zilweka fahretâ, kureâ Deews tewi lizzis. Mesahrigais scho gaudu ferwin saude un tahds nofrieht tai semmakajâ lohpu fahretâ. Ne atrauj sawai meefal, kas tai derrigs un wajadsigs, ka dwehsele scho, ka sawu eerohzi, pee wisseem labbeem darbeem warr walkohr; bet ne usspeed tai ne kad waitak, ka wajaga. Dauds berribas apgruhtina, dauds dsehreena uspuhsch un wahjina tawu meesu; un abbi lohti stahdigi tewim dsihwo-fchanâ. Ta pehz, ja gribbi buht weffels pee meefas, preezigs pee dwehseles, goh-

dahts no laudim, swehtigs sawa fahrtu un ammata, kahdu Deews tew dewis, un laimigu wezzumu fadsihwoht, tad effi un paleez fahrtigs.

2. L e h n i b a.

Pa preeksch pahrdohma labbi, tad runna woi rakftt. Weena neapdohmahta walloda un weens ahtrs wahrds jau dascham labbam famaitaja wissu dshwes laimi. Za pehz effi wissur tschafis klauftit to, kas derrigs un kas wajadsigs, bet — palehs runnabt. To Deews arri grubb un ta pehz winsch mums dewis diwi aufis, bet weenu paschu mutti.

Ja wiffas weetas un leetas apdohmigi un prahtigi runnast, tad tewi jo deenas jo wairak zeenigs un gohdahs; bet ja sawu wallodu bes apdohma isladisi un pluffschlecht eeraddisi, tad jo deenas jo leelaka kannu un negohda eestihdesi.

Ihpaschi tohs noslehymus, ko zits tew ustizzejis, paturri klufft, un prohti: ja tas tew naw par grehtu. Tohs ka swehtu leetu zeeni un ustizigi glabba sawa firbi. Silweks, kas proht nozeestees un fleppenas leetas kluffu paturrecht, irr lihdsinajams traufem, fur dahrgas mantas eefschu paglabbatas, bet pluffschkis lihdsinajahs tufschai muzzai.

Za pat wiffi tahdi rakftt un gramatas labbi ja paglabba un sinu ja turt. Ut, zit dauds kibbeles, naida un nelaimes irr zehlschahs, ka to ne lifke wehra!

3. Kahrtega eedallischana un spohdriba.

Eedalli wissu sawu dshwes buhschanu pehz fahrtas un neastahj ne ko nesinua. Ja wissu sawu dshwes buhschanu, kahda winna tewim no Deewa preekschirta, eedallisi un eeriktesi pehz fahrtas, tad sawas deenas meerigi un swehtigi pawaddisi. Nospreed tahs stundas, kad uszeltees un fod gulleht eij, kad strahda un kad atpuhtees, kad ehb un kad dserr, un uspasse tohs ritigi, tad redseft ouglus, tas usturrehs taru meesu pee wesselibas un spehka, un ta tu to dahrgu mantu, to laifu, few par ihstenu labbu un laimi walkof. Pahrraugi arri allasch sawu orgehrbu un darri pee ta, kas jadarra, tad tas tewi jo glihtaki un jo ilgati puschtohs un sildihis. Reihba un spohdriba — ka jau mehds fazzihit — tawus uswalkus usturrehs glihtus. Za pat arri wissu zittu, kas tew ikdeen ja-nemm rohka, ne turri jukku jukkam un nelaid pa rohku gallam, ka to jo driht atkal warri atrast, kad wajaga. Ne ustizigi wiffai dauds sawai atminneschanai, bet labbak wissu, kas fo wehrt, usihme, jo aismirst kahdu leetu irr gon driht til pot, ka pasaudeht.

Gribbedams tihri dshwoht, ne bihstees no aufsta uhdens un flaidra gaifa. Masgajees tikfuchsi ar tihru aufstu uhdeni un dshwo wairak pa flaidru gaifu, tad usturreft sawu prahtu un meesu pee labbas wesselibas.

(Us preekschu wehl.)

F a u t a s c h a n a s.

1) Woi tas praweets Elias arri kahdu gramatu irr farakstijis? Un fur ta atrohdahts?

2) Kuesch wihrs few tapehz mehleja nahwi, ka winnam galwa sabpeja? 36.

Wrihw driktkehr. No Widsemnes General-gubbernements puffed: Dr. C. E. Napierky.